

Nábělkova 2, 841 05 Bratislava,
0903 519 550

alianciazien@alianciazien.sk,
www.alianciazien.sk

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2013

Predstavenie organizácie:

Od svojho vzniku v roku 1994 sa venujeme riešeniu problematiky ľudských práv v zmysle monitorovania dodržiavania medzinárodných dokumentov, ktoré sú pre Slovenskú republiku záväzné. Sústreďujeme sa na ľudské práva žien a ich porušovanie ako aj na prejavy diskriminácie žien. Do tejto oblasti patria trestné činy, ktorých spoločným menovateľom je to, že postihujú ženy viac ako mužov, najmä domáce násilie, násilie na ženách a ich deťoch, obchodovanie (najmä) so ženami a ďalšie.

V roku 2011 nám bola Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR znovu udelená a rozšírená akreditácia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Aj v roku 2012 bolo naším hlavným cieľom a aj naďalej je: EFEKTÍVNE POMÁHAŤ ŽENÁM KTORÉ ZAŽÍVAJÚ NÁSILIE OD PARTNERA A ICH DEŤOM, v čom nás čiastočne finančne podporil VÚC prostredníctvom projektu POMOC DEŤOM A PLNOLETÝM FYZICKÝM OSOBÁM OHROZENÝM SPRÁVANÍM ČLENA RODINY.

Pokračovali sme v práci obvyklým spôsobom a poskytovali sme sociálne poradenstvo pre obe domáceho násillia (a v intímnych partnerských vzťahoch) v súlade s §11 Zákona 305 Z.z. Súčasťou tejto práce je sledovanie negatívnych vplyvov pôsobiacich na dieťa a rodinu, zisťovanie príčin ich vzniku a vykonávanie opatrení na obmedzenie pôsobenia nepriaznivých vplyvov, pomáhajúce pri riešení medziľudských vzťahov v situáciách, kedy sú

členovia rodiny ohrození správaním člena rodiny. Pomáhame ženám a ich deťom, ktoré sú vystavené násiliu v rodinách a v intímnych vzťahoch.

V období január – jún 2013 sme mali celkovo takéto počty klientiek/ov:

PROGRAM SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY	POČET KLIENTOV				POČET KONTAKTOV S KLIENTOM		
	klienti spolu	z toho noví klienti	z toho deti	z toho dospelí	Osobný	Telefonický	mailový, písomný
január	56	54	11	45	5	48	11
február	42	40	7	35	4	66	11
marec	29	26	6	23	6	31	13
apríl	49	37	5	42	5	64	26
máj	38	37	4	34	3	39	7
jún	26	21	4	22	7	29	8
júl	46	30	9	37	4	46	14
august	71	60	7	64	2	38	26
september	34	31	5	29	5	58	9
október	37	33	7	30	7	56	11
november	34	29	5	29	6	79	21
december	36	31	4	32	4	41	10
CELKOVO	498	434	74	368	68	595	167

Naším hlavným nástrojom pomoci a poradenstva je telefónna linka, ktorá pracuje non stop (7 dní v týždni, 24 hodín denne). V medzinárodnom kontexte je považovaná za „národnú linku“. Kontakt na ňu je na každom policajnom oddelení na Slovensku. Pokiaľ vieme, okrem nás existujú už len dve NON STOP linky pomoci v situáciách násillia – detská linka Unicef a linka pre obeť obchodovania s ľuďmi Dotyk. Keďže okrem toho na Slovensku veľmi absentujú tzv. linky dôvery, stáva sa, že k nám volajú ľudia aj s témami inými ako domáce násillie, týkajúcimi sa rôznych existenčných, rodinných problémov a medziľudských vzťahov ako takých. Takéto hovory sme sa snažíme delegovať do iných inštitúcií a do ich pracovného času.

Dlhodobu pribúda volaní ľudí, ktorí volajú v mene obeť – ľudia volali za kolegyně, známe, dokonca za úplne neznáme obeť, ktoré len náhodne stretli.

Odpovedáme aj na webovom chate AVONu na texty od žien zažívajúcich násillie. V našich odpovediach sa stále snažíme pripomínať aj číslo našej NON STOP krízovej linky.

Pomoc a poradenstvo poskytujeme aj priamo písomne ako e-mailovú odpoveď. Ak si problematika podľa nášho názoru alebo podľa požiadavky zo strany klienta/ky vyžaduje

osobný rozhovor, stretávame sa aj osobne – z dôvodov organizačných však túto formu pomoci obmedzujeme len na Bratislavský kraj.

Po nadviazaní spolupráce s kozmetickou firmou AVON na mediálnej kampani, na vzdelávaní na stredných školách a na vydaní knihy príbehov týraných žien počet našich klientiek stúpol. Kontaktujú sa s nami najmä prostredníctvom chatu firmy AVON alebo priamo na telefónnu linku. Kontaktov pribúda aj po každom našom mediálnom vystúpení.

Osobné stretnutia sa uskutočňujú vtedy, ak ich žiada volajúca alebo ak sami usúdime, že prípad je príliš komplikovaný na to, aby sme ho riešili len po telefóne a ak súčasťou poradenstva sú aj deti. Tak ako vždy, pri organizovaní stretnutí vychádzame absolútne flexibilne v ústrety možnostiam a potrebám volajúcich. Špecifická situácia ich totiž často núti stretnúť sa s nami tak, aby násilník, ktorý ich ohrozuje, nezistil, že vyhľadali pomoc. Často sa takto dostávame k atypickým časom (dni pracovného voľna, skoré rána, večery).

Spolupráca so zahraničnými partnermi

V tomto roku sme, ako **riadna členská organizácia** (a súčasne aj focal point na Slovensku) medzinárodnej siete WAVE (Women Against Violence Europe), ktorá sídli vo Viedni a je lídrom v problematike násilia v rodinách, **pokračovali** v spoločných medzinárodných aktivitách TÄTERARBEIT, Work With Perpetrators. Spolupracovali sme aj na pravidelnej Správe o stave riešenia problematiky násilia na ženách a ich deťoch na Slovensku pre WAVE ako aj pre EIGE (European Institute for Gender Equality – Európsky inštitút rodovej rovnosti).

Vzdelávanie a prevencia

Pokračovali sme aj v spolupráci s kozmetickou firmou AVON, ktorá začala na jar v roku 2008, kedy nás oslovili so žiadosťou o odbornú konzultáciu a spoluprácu pre medzinárodnú kampaň. Pozri www.avon.sk. Navyše sme pod záštitou AVONu mohli pokračovať aj v seminároch pre stredné školy, a to (po celoročnom vzdelávaní v Bratislavskom a Trnavskom kraji) v Trenčianskom kraji.

Už jedenásty krát, aj v školskom roku 2012/2013, sme viedli dvojsemestrálny predmet **Klinika domáceho násilia na Fakulte práva Trnavskej univerzity**. Absolvujú ho študenti a

študentky prvého magisterského ročníka. Tento rok ich bolo 19. Poslaním klinického vzdelávania v rámci vysokej školy je študentkám a študentom čím skôr sprostredkovať kontakt s praxou. Máme takto jedinečnú možnosť odovzdať počas dvoch semestrov budúcim právničkám a právnikom vedomosti a skúsenosti našej 17 ročnej práce a súčasne vychovať ďalšiu skupinu odborníčov a odborníkov, ktorí sa budú orientovať v problematike a budú nápomocné/í obetiam násilia z pozície ktorejkoľvek právnickej profesie. Každý rok niekoľké/í ostávajú s nami v kontakte a pomáhajú nám poskytovať právne poradenstvo a pomoc pre klientky. Predmet končí zimným a letným zápočtom.

V zimnom semestri absolvovali teoretickú prípravu: úvod do problematiky, psychologické, sociálne, rodové pozadie násilia, MVO a ich úloha, medzinárodne dokumenty, prípadové štúdie a simulovaný súdny spor, v ktorom musia zahrať svoju pridelenú úlohu. Druhý - letný semester, je orientovaný najmä na praktickú stránku problematiky. Prednášky s nami realizovali profesionáli z praxe, ako napr. exekútor, policajka, sudkyňa. Skupiny študentov sa zúčastnili sedenia s reálnymi klientkami (case studies) v prítomnosti pracovníčok/kov krízového centra. Okrem uvedeného prebiehali právne bloky: občianske právo, predbežné opatrenia, BSM, spoluvlastníctvo, družstevné byty a byty osobitného určenia, rodinné právo a jeho aplikácia, trestné právo a práca polície.

Klinika má presné a prísne pravidlá, aby sa zachovala dôveryhodnosť a kvalita práce našej organizácie. Pri stretávaní s klientkami sa vyžaduje ich súhlas. Všetky dokumenty, písomné záznamy ako aj prenos informácií týkajúcich sa prípadov prevzatých klinikou a všetky údaje získané od klientiek/ov sú dôverné v zmysle advokátskych predpisov. Študentky/i sú viazané/í mlčanlivosťou.

Tento predmet je pre študentov a študentky povinne voliteľný, pracovníčky a pracovníci Aliancie žien pracujú dobrovoľnícky, jeho technické náklady sú financované ane z peňazí, ktoré Aliancia získala ako 2% z daní občanov a občianok alebo právnických osôb.

V dňoch 27. a 28.11. sme viedli workshopy pre študentky a študentov sociálnej práce na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety v Bratislave

Legislatívna činnosť

Vo februári 2013 minister spravodlivosti JUDr. Tomáš Borec listom požiadal Alianciu žien o „predloženie návrhov a podnetov do právnej analýzy Dohovoru predchádzaní násiliu na

ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu, resp. o identifikovanie a prijatie potrebných opatrení v rámci pôsobnosti našej organizácie...“

Po konzultáciách s viacerými ďalšími mimovládnyimi organizáciami Náruč Žilina – JUDr. Silvia Gancárová, Brána do života Bratislava – Mgr. Daniela Gáliková, Centrum Nádej Bratislava – Mgr. Katarína Čierna, Maják nádeje Bratislava a najmä JUDr. Iveta Rajtáková, s ktorou sme spolupracovali už aj na návrhoch legislatívnych zmien v roku 2011 sme návrhy zmien zákonov sme odovzdali na ministerstve spravodlivosti.

Projekty

Slovensko ako jedna z posledných krajín Európskej únie nemá na podporu žien a pomoc ženám v násilných vzťahoch zavedený systém práce s páchatelmi domáceho násilia vo väzenskom prostredí a na slobode v rámci probácie. Slovenská republika potvrdila právny záväzok štátu voči medzinárodným dokumentom Rady Európy, EU a OSN a zaviazala sa, že vytvorí podmienky pre realizáciu programov pre páchatelov násilia v blízkych vzťahoch, napr. v Národnom akčnom pláne pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019. V roku 2012 sme spustili 2 projekty zamerané na pomoc obetiam násilia a zároveň projekty, ktorých aktivity tvoria spolu prvý významný impulz pre komplexný prístup k riešeniu problému domáceho násilia a pre spustenie reformy systému práce s páchatelmi násilia na ženách a deťoch, ktorý by mal viesť k dosiahnutiu skutočnej a trvalej zmeny systému eliminácie a prevencie. **"Inovatívne riešenie práce s páchatelmi domáceho násilia s dôrazom na ochranu a bezpečie detských obetí násilia v blízkych vzťahoch"** a **"Sociálna inklúzia páchatelov domáceho násilia"**.

Projekt **"Sociálna inklúzia páchatelov domáceho násilia"** pokračoval aj v roku 2013. Významným prínosom jeho realizácie bolo prvé kolo vzdelávania skupiny profesionálov a profesionálok pre systematickú prácu s páchatelmi domáceho násilia v zmysle európskych štandardov v rámci bratislavského samosprávneho kraja, prenesenie skúseností a know-how zo zahraničia do návrhu opatrení a systému v Bratislavskom kraji a otvorenie odbornej a laickej diskusie k téme. V roku 2013 sa uskutočnili ďalšie dve kolá vzdelávania profesionálov a profesionálok so zahraničnými expertkami/mi s dlhoročnou praxou v tejto oblasti: Ute Reoseman a Roland Hertl. Ich obsahom bolo prenesenie sociálnych programoch pre násilníkov do slovenskej reality a to podľa viac ako 30 rokov osvedčeného Duluthského

modelu, ktorý je používaný na celom svete a je súčasťou európskych štandardov.

Vzdelávanie bolo ukončené v júni 2013. Naša organizácia má z Duluth súhlas na spoluprácu, na úpravu tzv. Kolesa násilia a Kolesa partnerstva podľa reálnej situácie v SR.

Intervenčné sociálne programy pre páchatel'ov násilia v blízkych vzťahoch na podporu a pomoc ženám zažívajúcim násilie a ich deťom tvoria reálnu alternatívu k súčasnému riešeniu problému, kedy je síce násilný človek izolovaný od rodiny, ale nepracuje sa na trvalej zmene jeho násilného a zneužívajúceho správania a prevzatí zodpovednosti za toto správanie.

Realizovaný projekt pripravil profesionálne zázemie pre uskutočnenie záväzkov Slovenskej republiky. **Podmienkou spustenia reálnej práce s páchatel'mi násilia je však profesionálne fungujúca sieť organizácií na podporu a pomoc obetiam násilia.**

Aj naďalej sme sa na pôde VUC a z iniciatívy sociálneho odboru stretávali na rokovaníach o naplnení Regionálneho akčného plánu na boj s násilím na ženách s ostatnými organizáciami a inštitúciami v BSK, ktoré sa touto problematikou akýmkoľvek spôsobom zaoberajú.

Opätovne sme sa zúčastňovali ako členky viacerých pracovných skupín aj na tvorbe Národného projektu pre problematiku násilia na ženách, ktorý prešiel mnohými úpravami a posudzovaním a napriek tomu práce zrejme budú pokračovať aj v roku 2014.

Aktívne sme pracovali aj v pracovných skupinách Výboru pre rodovú rovnosť pri MPSVaR SR a v pracovnej skupine pre Radu vlády pre prevenciu kriminality.

Aliancia žien sa zúčastňuje medzinárodného projektu More Women in European Politics, ktorý pre 15 krajín EU vedie mimovládna organizácia LUDEN (Local Urban Development European Network) so sídlom v Bruseli a ktorý je zameraný na voľby do EU parlamentu. V rámci tohto projektu a s podporou MPSVaR sme vyprodukovali 26 minútový film Ženy, na scénu! o situácii žien v slovenskej politike.

Mediálne aktivity a iné

Počas celého roka sme spolupracovali na rôznych mediálnych výstupoch, dávali interview, poskytovali žurnalistom a žurnalistkám odpovede na rôzne parciálne otázky, zúčastňovali sme sa televíznych a rozhlasových programov.

Dňa 26.11.2013 sme prednášali na seminári organizovanom VUC pri príležitosti medzinárodného dňa proti násiliu na ženách.

Prostredníctvom nadácie Pontis sme nadviazali spoluprácu v projekte „Pro bono advokácia pre ženy zažívajúce násilie a ich deti“ s viacerými právnikmi a právničkami.

Mgr. Katarína Farkašová,

Riaditeľka

10.2.2014